

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK 11/12 · 2014

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

»Нишката на спомена«

»Az emlékezet fonala«

В светлината на науката · A tudomány fényében · **»Вългарски вести« в глобалния свят**
»Bolgár hírek« a globális világban · **Детски фестивал в Буганец** · Gyerekesztivál Budapesten

100 / VES A
MAGYARORSZG GI
BOLGÁR OK EG YESI LETE
100 ГОДИНИ ДРУЖЕСТВО
НА БЪЛГАРИТЕ
В УНГАРИЯ

ЮБИЛЕЙНАТА ГОДИНА В СНИМКИ A JUBILEUMI ÉV KÉREKVEN

Ден на българската
култура
A bolgár kultúra napja

Ден на
българската
култура
A bolgár
kultúra napja

Бабинген
Bábanap

НА БЪЛГАРСКИ В УНГАРСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Парламентът прие бюджета за 2015 г., както и т.нар. закон-салата, с който се променят близо 100 нормативни акта, свързани с новия бюджет. Комисията на малцинствата в парламента формира мнение във връзка със закона-салата.

По време на заседанията представителите разискаха всяка точка, която засяга националностите и разработиха своите предложения. Комисията избра българския представител Симеон Варга за запознае парламента с разработените предложения.

На пленарното заседание Симеон Варга поздравя гeнyтaтyтe на български език. Събитието е изключително, тъй като това е първото изказване на български език в унгарския парламент. Предложенията на комисията са в защита на културата и езика на малцинствата.

BOLGÁR SZÓ A PARLAMENTBEN

Elfogadta az Országgyűlés Magyarország 2015. évi költségvetését. A salátatörvényt is jóváhagyták, amely több mint 100 jogszabályi módosítást tartalmaz a jövő évi költségvetésre vonatkozóan.

A Parlament Nemzetiségi Bizottsága is véleményezte a költségvetést módosító törvényi javaslatokat. A bizottsági ülés során a szószólók sorra vették a nemzetiségeket érintő pontokat, valamint javaslatokat dolgoztak ki rájuk. A testület Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólót hatalmazta fel, hogy az Országgyűlésben ismertesse a bizottság által javasolt módosításokat.

A plenáris ülésen Varga Szimeon bolgárul köszöntötte a képviselőket. Az esemény rendhagyónak számít, ugyanis a történelem során először szólaltak fel bolgárul a magyar Parlamentben. A bizottság javaslataiban a nemzetiségeket érintő költségvetés jogszabályi változásaira hívta fel a figyelmet.

ГОДИШНО ОТЧЕТНО-ИЗБОРНО СЪБРАНИЕ НА ДБУ

Дружеството на българите в Унгария проведе годишното си отчетно-изборно събрание на 16 ноември 2014 г. Ръководството на дружеството представи своя културен и финансов отчет, след което беше избрано ново ръководство за следващите четири години. Членове на новото ръководство станаха Димитър Танев, г-р Данчо Димитров Мусев, Иван Караулиев, Николаи Велков, Карої Ш. Кърдев, Емил Иванов, Цвятко Йоргов, Владимир Калицов, Илеш Караулиев, Димитър А. Куцаров, Димитър Кусев, Никола Кушев, Милка Петкова, Стефан Е. Попов, Иван Угварев, Красимира Тихова, Моника Тютюнкoв, Галин Тютюнкoв, Симеон Варга, Драгeтa Белoшнoвa, Габриeлa Хaджикoстoвa.

Според устава Управителният съвет избира измежду членовете си ръководство в състав председател, изпълнителен председател и трима заместник-председатели. За председател на ДБУ бе избран Димитър Танев, за изпълнителен председател Владимир Калицов, а за заместник-председатели г-р Данчо Димитров Мусев, Иван Караулиев и Николаи Велков.

На събранието бяха избрани и членовете на Контролната комисия към ДБУ с членове: Йорган Тютюнкoв (председател), Петер Мичев, Владимир Курков, Елисавета Накина, Веселин Влагов.

BESZÁMOLÓ AZ MBE TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉSÉRŐL

2014. november 16-án tartotta meg tisztújító közgyűlését a Magyarországi Bolgárok Egyesülete. Az ülés keretein belül a leköszönő Vezetőség megtartotta kulturális és pénzügyi beszámolóját az elmúlt 4 évről. Ezt követően a Közgyűlés tagjai megválasztották az egyesület új vezetőségi tagjait az elkövetkező négy évre.

Tagjai

Tanev Dimiter, Dr. Muszev Dimitrov Dancso, Karailiev Iván, Velkov Nikolaj, Gardev S. Károly, Ivanov Emil, Jorgov Cvjatko, Kalicov Vladimir, Karailiev Illés, Kucarov A. Dimiter, Kusev Dimiter, Kusev Nikola, Petkova Milka, Popov E. Sztefan, Udvarev Iván, Tihova Kraszimira, Tyutyunkova Mónika, Tyutyunkov Galin, Varga Szimeon, Belosinova Dragetta, Hadzsikosztova Gabriella.

Az alapszabály értelmében a Vezetőség saját tagjai közül megválasztotta az egyesület elnökét, ügyvezető elnökét és három alelnökét. Az egyesület elnökének Tanev Dimitert, ügyvezető elnöknek Kalicov Vladimirt, alelnököknek pedig Dr. Muszev Dimitrov Dancsot, Karailiev Ivánt és Velkov Nikolájt választották meg. ————— Az ülésen egyúttal az MBE Ellenőrző Bizottságának tagjait is megválasztották. Tagjai: Tütüнкov Jordán (elnök) Micsev Péter, Kirkov Vladimir, Nackina Eliszaveta, Vladov Veszelin.

KÖZMEGHALLGATÁS

A Terézvárosi Bolgár Önkormányzat 2014. december 16-án 17.00 órától tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín

1062 Budapest, Bajza u. 44. II. emelet

Bългарското самоуправление в Зугло ще проведе годишното си открито събрание на 16 декември от 17.00.

Място

1062 Будапеща, ул. „Баїза” №44

БУЛФЕСТ 2014

»НИШКАТА НА СПОМЕНА«

На 8 ноември се състоя успешната суперпродукция на танцовите състави »Янтра« и »Росица« – »БУЛФЕСТ«. Събитието тази година гостува на грандиозния Културен център РАМ Колосеум. А който досега е смятал, че »Янтра« не може да надскочи себе си, е грешал.

АВТОР
Виолет Доци

SZERZŐ
Dóczy Violetta

Габриела Хаджикостова постави силно начало на вечерта с *нишката на спомена*. След това на сцената излязоха малките танцьори на ансамбъл *Росица*. Те, разбира се, омагьосаха публиката още в първите мигове... и аплодисментите бяха не само за детския чар, а и за уменията, които с всяко едно следващо участие проличават все по-ясно. По-нататък главната роля беше на *Янтра*. С динамичното си, феерично и изгържано изпълнение те на часа завладяха публиката.

Танцовите композиции бяха разделени от музикалните изпълнения на *Никола Паров и Агу Херцку*, оркестрите *Право и Славия, Мигрос и Зора*. Разпределено с мяра и без прекъсвания. Благодарение на тези музикални интермедии случващото се на сцената се възприемаше с лекота. Когато имахме нужда от малко почивка от танците, идваше музикално парче, но точно колкото да накара човека, примаил гъха си, отново да очаква танцо-

вото шоу. Не може да не споменем прожектираните на фона поредици от образи, анимирани от Димитър Русев. Картините отразяваха най-хубавите моменти от последните години, приканвайки публиката на пътешествие в миналото.

Вечерта беше вълнуваща не само заради изпълненията, които пълнеха очите. Фолклорният състав *Янтра* участва на галаконцерта на Четвъртия национален преглед на фолклорните ансамбли на *ЦИОФФ* със спектакъла от народни песни и танци *Надиграване* (състоящ се от пирински танци, камерен танц, женски шопски танц, *Петрунино* шопски танц). Въпросният спектакъл излиза извън рамките на

обикновена фолклорна продукция. По-скоро би трябвало да се нарече многожанрово творение. Гледахме танци в продължение на повече от 25 минути без прекъсване. И всичкото това в съпровоод на жива музика, в чудни народни носии. Истинско предизвикателство е да се справиш с такъв мащабен спектакъл, с много танцьори танцьори, музика, сценично присъствие, креативност и не на последно място – енергия. А публиката виждаше, че танцьорите се чувстват прекрасно на сцената и тяхното добро настроение се пренесе и върху нея. Една мила усмивка, едно закачливо намигване и зрителят вече е не просто пасивен наблюдател, а активен участник в продукцията.

Спектакълът очарова и журито (с членове: Азрипина Войнова – хореограф, председател на Националното сдружение на детските хореографи към Националната (българска) секция на ЦИОФФ; Иван Тодоров – хореограф и председател на Художествена комисия на НС ЦИОФФ България; Богдан Донеv – художествен ръководител на Фолклорния танцов театър „Найден Киров“). Танцовият състав „Янтра“ бе отличен със специална награда. Благодарение на това „Янтра“ ще може да представлява България на организирани от ЦИОФФ международни фестивали, което е огромно признание за танцов състав зад граница.

Изгържани продукции, добра музика, програма, която привлича публика. Това е БУЛФЕСТ. Преживяване, което има минало, а – съдейки по видяното – и бъдеще... за да продължаваме заедно да тъчем нишката на спомена.

Главен спонсор на вечерта

Кметството на XIII столичен район, Буганеца

Други спонсори

Дирекция за подпомагане на човешките ресурси (ЕМЕТ), Българско републиканско самоуправление, Дружество на българите в Унгария, Столично българско самоуправление, българските самоуправления от Буганеца – II, IV, V, X, XIII, XIV, XV, XVII и XIX район, както и в Шопрон, Дебрецен и Халастелек.

fotók: Végh Tibor
снимки: Тибор Веа

BULFEST 2014 – »AZ EMLÉKEZET FONALA«

November 8-án került megrendezésre a Jantra és a Roszica táncgyűttes nagyszerű szuperprodukciója a BULFEST. Az esemény idén a grandiózus RAM Colosseumban vendégeskedett. Aki azt hitte a Jantra már nem tudja fölülmúlni magát, az tévedett.

Hadszikosztova Gabriella adta meg az est felütését „az emlékezet fonálával”. A megindító kezdés után a **Roszica** táncgyűttes apró táncosai léptek a színpadra. Természetesen az első pillanattól elbűvölték a közönséget... és a taps most márt nem csak a gyermeki bájnak szólt, hanem a tudásnak is, ami minden fellépéssel egyre szebben körvonalazódik. A folytatásban a **Jantráé** volt a főszerep. Pörgős, látványos, dinamikus előadásukkal azonnal megragadták a közönség figyelmét.

A tánc produkciókat **Nikola Parov és Herczku Ági**, a **Pravo és a Slavia**, valamint a **Mydros és a Zora** zenekar zenei betétei választották el egymástól. Mindezt nagyon jól és nagyon jókor. Pont ezeknek a zenei intermezzóknak köszönhetően vált érthetővé és könnyeddé az est. Amikor kellett egy kis pihenő a táncokból, jött egy zenés műsorszám, de pont annyi, hogy az ember ismét lélegzetvisszafojtva várja a showt. Nem lehet szó nélkül elmenni a háttérben sorjázó Dimitar Ruszev animálta légszorosok mellett sem. A képek – az elmúlt évek legszebb pillanatait felidézve – egy múltbéli utazásra invitálták a közönséget.

Az este nem csak a látványos produkciók miatt volt izgalmas. A gálakoncert keretein belül a Jantra Néptáncgyűttes a **CIOFF** Bulgária Néptánc Szövetség IV. Országos Minősítőjén vett részt a **Nadigravane** című néptánc és népzenei előadással. (Részei: pirini tánc, kamara tánc, sop lány tánc, petrunino sop tánc) Az említett előadás jóval túlmutatott egy szimpla folklór produkción. Inkább nevezhető egy összművészeti alkotásnak. Több mint 25 percen keresztül láthattunk megszakítás nélkül táncokat. Mindezt élő zene kíséretében,

szebbnél-szebb népviseletekben. Egy ilyen nagy volumenű előadást táncosokkal, zenével, színpadi jelenléttel, kreativitással és nem utolsósorban energiával győzni valódi kihívás. A közönség pedig ebből annyit lát, hogy a táncosok jól érzik magukat a színpadon, és ez a jókedv, őket is magával ragadja. Egy kedves mosoly, egy csibész kikacsintás és a néző már nem csak passzív szemlélődőként van jelen, hanem a produkció aktív részese lesz.

Az előadás, a zsűrit is lenyűgözte. (A zsűri tagjai: Agripina Voynova koreográfus, a CIOFF Bulgária Nemzetközi Szekciója Gyerekkoreográfusok Szövetségének elnöke; Ivan Todorov koreográfus CIOFF Bulgária Nemzetközi Szekciója Művészeti Bizottságának elnöke, zsűri elnöke; Bogdan Donev – a Najden Gerov Folklórszínház művészeti vezetője). Az est végén a Jantra táncgyűttest kiváló minősítéssel jutalmazták. Ennek fényében a CIOFF szervezte nemzetközi fesztiválokon a Jantra képviselheti Bulgáriát, ami határon túli táncgyűttesként komoly elismerés.

Nívós produkciók, jó zenék, egy igazi közösségépítő program. Ez a Bulfest. Egy olyan élmény, amelynek múltja – és a látottak alapján – jövője van... amely által közösen szöhetjük tovább az emlékezet fonalát.

Az est főtámogatója

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat

További támogatók

Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Bolgár Országos Önkormányzat, Magyarországi Bolgárok Egyesülete, Fővárosi Bolgár Önkormányzat, Budapest II., IV., V., X., XIII., XIV., XV., XVII., XIX., Soproni, Debreceni és Halásztelki Bolgár Önkormányzat.

ДИМИТРОВДЕН ВЪВ ФЕЛШЬОЖОЛЦА

Валеше, когато полагаха венци на паметника на българския градинар.

АВТОР
Река Цеклаш
вогеш на
предаване в
телевизия Жолца

SZERZŐ
Czékás Réka
a ZsolcaTV
műsorvezetője

Още от създаването си Българското национално самоуправление във Фелшьождоца подкрепя и чества българските празници – сруг тях и Димитровден – заедно със своите унгарски приятели от града. Полагането на венци се падна може би в онази част на деня, в която валеше най-интензивно, но въпреки това се проведе на изгизнатия през 2005 година паметник на българския градинар, а превдигената за същото място програма със слово и музика се състоя на закрито, в Тържествената зала на кметството. Събитието бе под патронажа на г-р Анет Патаки, главен секретар на кметството. Еркебет Фаркаш, репортер на радио „Свети Ищван“, изпълни стихотворението си „Мисли от Драганово“ в съпровод на цигуларката Ева Моника Жеков. Преводът също е работа на жолцаичани – унгарският подстрочник бе претворен в поетична форма от местната писателка и поетеса Клара Денеш. На празненството бе отслужена молитва от Кирил Татарка, православен свещеник от мишкождоцката църква „Света Троица“, и от Тибор Гуйбан, архиерей от униатската църква във Фелшьождоца. С присъствието си събитието почетоха Симеон Варга, говорител на българската общност в *Парламента*, и Владимир Калицов, *изпълнителен председател* на основаното преди сто години Дружество на българите в Унгария, и двамата вече реговни посетители на българските прояви в Жолца. Те връчиха награди, учредени по повод стогодишния юбилей на ДБУ. Трима граждани на Фелшьождоца получиха това отличие. Заместник-кметът Дюла Наг, представител на местното кметство, собственик на заведението „*В пъкъл*“, който подкрепи изгизгането на български паметници в Жолца и Драганово. Клара Яворски, референт за националностите в кметството на Фелшьождоца, която вече 12 години се занимава с проблемите на българската общност

и организира нейните прояви. Чаба Немет, изпълнителен директор на Жолца ТВ, помогнал за осъществяването на немалко български прояви, а през 2010 година засне документален филм за българските градинари, родом от Драганово. Празненството по случай Димитровден завърши с откриване на изложба.

DEMETER NAP FELSŐZSOLCÁN

Esernyők alatt koszorúzták a bolgárkertész emlékművet.

A *Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat* fennállása óta tartja és ünnepli a helybeli magyar barátaival közösen a bolgár ünnepeket, köztük a Demeter napot is. Az egész napos eső talán legintenzívebb időszakára esett a koszorúzás, amit a 2005 óta álló bolgárkertész emlékműnél így is megtartottak, ám az oda tervezett prózával, zenével színesített műsort már fedett helyen, a Városháza Dísztermében tartották. A rendezvény fővédnöke dr. Pataki Anett, a város jegyzője volt. Farkas Erzsébet a *Szent István Rádió* riportere a bolgár gyökerekkel bíró Zsekov Éva Mónika hegedűművész kíséretében mondta el *Draganovói gondolatok* című versét. A fordítás is a zsolcaiak munkája, hiszen a nyers magyar fordítást egy helybeli író-költő, Gyenes Klára öntötte irodalmi formába. Az ünnepségen Tatárka Kirill, a miskolci *Szentháromság templom* megbízott ortodox parochusa és a felsőzsolcai görökkatolikus templom esperes parochusa, Gulybán Tibor mondott imádságot. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Varga Szimeon, a Parlament bolgár nemzetiségi szószólója és Kalicov Vladimir a száz éve alapított *Magyarországi Bolgárok Egyesületének* ügyvezetője is, akik már rendszeres vendégei a zsolcai bolgár rendezvényeknek. Ők adták át a száz éves centenáriumra alapított elismeréseket. Felsőzsolcán hárman kapták meg a kitüntetését. Nádi Gyula alpolgármester, önkormányzati képviselő, a tulajdonosa, aki úgy a zsolcai, mint a Dragánovóban álló bolgár emlékmű építését is támogatta. Jávorszki Klára a felsőzsolcai önkormányzati hivatal nemzetiségi referense, aki 12 éve intézi a bolgár nemzetiség ügyeit, szervezi rendezvényeit. Németh Csaba, a *ZsolcaTV* ügyvezető-igazgatója, aki több bolgár rendezvény lebonyolítását segítette, 2010-ben pedig dokumentumfilmet forgatott a Dragánovóból elszármazott bolgárkertészekről. A Demeter napi ünnepséget egy kiállítás megnyitó zárta.

ДЕТСКИ ФЕСТИВАЛ В БУДАПЕЩА

От 21 до 23 ноември Българският културен дом и Българското училище в Будапеща събраха пъстроцветна група от българи от цяла Европа, дошли да отпразнуват с галаконцерт и изложба Фестивала на българите по света »Аз съм българче«.

Организаторите - Асоциация Тангра от Испания и домакините - Българското училище за роден език посрещнаха гостите, очертали широкия ареал на българското присъствие в Европа - от Ирландия до Кипър и от Магрид до Босилеград. Внушителен бе и списъкът на официалните гости - главният секретар на МОН Красимир Вълчев, Наталия Михалеvsка и Лазар Додев, също от просветното министерство, председателят на ДАБЧ Димитър Владимир, директорът на Департамента за информация и усъвършенстване на учители проф. Росица Пенкова, директорът на издателство *Аз буки* Надя Кантарева със своя екип. Медийното присъствие също беше значително: Българското национално радио излъчи директно предаване от Будапеща в деня на галаконцерта, подготвено

от журналистката Цвети Рагева, а Радио Татковина ще излъчи пълен запис на концерта в няколко поредни предавания.

Сред медийните партньори на фестивала е издателство *Аз буки*, което не само внимателно следи развитието на българските училища зад граница и медийно подпомага тяхната дейност, а и подготвя специална поредица за тяхното представяне в своите издания.

На 21 ноември в петък в сградата на Българското училище бе открита изложбата на участниците във фестивала. Фоайето на първия етаж се изпълни със слънцата и усмивките от детските рисунки. Посланикът на РБ Бисерка Бенишева приветства присъстващите, а децата получиха наградите, донесени от ДАБЧ. След тържеството гостите

АВТОР
Светла Къосева

SZERZŐ
Kjoszeva Szvetla

»»

GYERMEKFESZTIVÁL BUDAPESTEN

November 21. és 23. között a *Bolgár Művelődési Ház* és a budapesti *Bolgár Iskola* bolgárok sokszínű csoportját hozta össze egész Európából, akik azért gyűltek össze, hogy gálakoncerttel és kiállítással ünnepe-
jék meg az *Én bolgár vagyok* nevű fesztivált.

A szervezők – a spanyolországi *Tangra Egyesület* és a házigazdák – a *Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola* fogadták a vendégeket, akik a szinte teljes európai térségben szétszóródott bolgárságot képviselték – Írországtól Ciprusig, Madridtól Boszilegradig. Figyelemre méltó volt a hivatalos vendégek névsora is – a *Bolgár Oktatási Minisztérium* főtítkára, Kraszimir Valcsev, munkatársai, Natalia Mihalevszka és Lazar Dodev, a *Határon túli Bolgárok Állami Hivatalának* elnöke, Dimitar Vladimirov, Roszica Penkova, a *Szófiai Tudomány egyetem Tanártovábbképző és Információs Intézetének* igazgatója, Nadja Kantareva, az *Az Buki* kiadó igazgatója, csapatával együtt. Jelentős volt a médiajelenlét is – a *Bolgár Nemzeti Rádió* a gálakoncertről élő adásban számolt be, amit Cveta Radeva újságíró készített el, a *Tatkovina Rádió* pedig több részletben, felvételtől sugározza a teljes koncertet. A fesztivál médiapartnerei között ott van a már említett *Az Buki* kiadó, amely nemcsak figyelmesen követi a határon túli bolgár iskolák fejlődését és támogatja médiamegjelenésüket, hanem sorozatban meg is jeleníti őket saját kiadványaiban.

November 21-én a Bolgár Iskola épületében megnyílt a fesztivál résztvevőinek kiállítása. Az első emeleti aula megtelt a gyermekrajzok napocskaival és mosolyával. A *Bolgár Köztársaság nagykövete*, Biszerka Beniseva köszöntötte az egybegyűlteket, a gyermekek pedig megkapták a *Határon Túli Bolgárok Állami Hivatala* által hozott díjakat. Az ünnepség után a vendégeknek lehetősége volt megtekinteni a felújított épületet, ahol a magyarországi bolgárok számos intézménye kap helyet, illetve a helyi festőművészek újonnan megnyílt kiállítását. A következő nap kerekasztal-beszélgetéssel kezdődött, amelynek témája „A tanítási folyamatok szervezése a határon túli bolgár iskolákban” volt. Az a 3 óra, amelyet a téma megvitatására szántak, sajnos igen kevésnek bizonyult, de azért sikerült meghatározni a fő prioritásokat és irányokat, amelyek a különböző intézmények képviselői számára fontosak. Ezek a határon túli bolgár iskolák szabályozásával, a tanárok képzésével, a távoktatás bevezetésével, stb. voltak kapcsolatosak. A találkozó legizgalmasabb része a november 22-i gálakoncert volt a *Bolgár Kultúrházban*.

Az *Én bolgár vagyok* című dallal nyitották meg a bolgárok VI. fesztiválját. A résztvevők Budapestről, Boszilegradból, Madridból, Palma de Mallorcaról, Frankfurtból, Stockholmból érkeztek, majd színpadra álltak, hogy megmutassák jártasságukat a bolgár szövegekben, a képzőművészetekben. A gyerekek, szülők és tanárok erőfeszítései jogos elismerést kaptak taps formájában. Szétosztottak díjakat is, amelyeket a *Határon Túli Bolgárok Hivatala*, az *Oktatási Minisztérium*, az *Az Buki* kiadó, illetve az *Országos Bolgár Önkormányzat* ajánlott fel.

- »»» имаха възможност да разгледат обновената сграда, в която се помещават редица институции на българите в Унгария, както и новооткритата галерия на наши художници тук. Следващият ден започна с кръгла маса на тема „Организация на учебния процес в българските училища в чужбина”. Трите часа, определени за дискусии по темата, се оказаха крайно недостатъчни, но все пак се очертаха основните насоки, възлнуващи представителите на различните институции. Те са свързани с регламентирането на БУЧ, с квалификацията на учителите, с въвеждането на дистанционното обучение и др.
- Най-възлнуващата част от срещата бе галаконцертът на 22 ноември в Българския културен дом. С песента *Аз съм българче* бе открит Шестия Фестивал на българите по света. Участници от Буганеща, Босилеград, Магриг, Палма де Майорка, Франкфурт на Майн, Стокхолм излязоха на сцената, за да покажат своето майсторство – в българското слово, в изпълнителското изкуство. Трудът и усилията на деца, родители и учители намеру заслужено признание в аплодисментите, които получиха участниците. Бяха раздадени и награди, предоставени от ДАБЧ, МОН, издателство *Азбуки* и *Българското републиканско самоуправление*.

АЗ СЪМ БЪЛГАРЧЕ

АВТОР
Бендегуз Агарди
9 годишен

SZERZŐ
Agárdi Bendegúz
9 éves

Хубаво е, че съм българин, защото в унгарското училище учителките ме мислят за умно дете. Не че не съм умен, просто се чувствам хубаво така – като знам три езика. Третият език ми е гръцки, защото баба ми е гръкня, татко ми е половин грък – половин унгарец, а майка ми е чиста българка. Аз пък съм смесено дете. Ей така знам аз три езика.

В България е чудесно, защото има море и съм при баба и при дядо. Там са братовчедите ми и почти всички мои роднини. Аз живея в Унгария. Като пристигам в България, всички ме посрещат с голяма радост и казват: „Унгарчето гойде!“ Това мене не ме притеснява, защото е така, но знаят, че съм и българче.

Винаги ме питат: „Къде е по-хубаво?“ Това вече ме гразни, защото е все едно, че ме питат кого обичам повече – мама или татко. Не мога да си избира кой родител обичам повече, нито коя родина...

АВТОР
Деница Михаела
Которова
12 годишна

SZERZŐ
Kotorova
Mihaela Denica
12 éves

Трудно е да си българин в Унгария, но в същия момент е голяма гордост. Много пъти се е случвало в училище, в ресторанти и на други места да ми казват: „Виждам, не говориш на унгарски. Какъв е този език?“ или „Това не е унгарско име. Откъде си?“ И аз се чувствам много щастлива и горда, че съм българче, по някакъв начин се различавам от другите около мен. Но само произходът не е достатъчен. Човек трябва да се учи на много неща, за да запази културата си и да се съхрани като българин. Аз още от малка ходя на българско училище, а преди това и на детска градина, където ни учат да пишем и да четем. Разказват ни за миналото на нашите предци, за писателите и поетите.

В Унгария има празници, които не се празнуват по същото време, както в България (например Великден). Моето семейство и нашите приятели ги отбелязват на деня, в който се празнуват в България. Ходим на църква и спазваме обичаите. Ставаме част от българската култура, която всеки път ни приема, позволява ни да се смесим с нея и ни дава удоволствието да празнуваме с другите българи по света.

Аз мисля, че за един човек или една общност, която не е в родната си страна, е много важно да запази обичаите си, да си има църква, да има училище, в което младите хора да се учат, както аз и моите приятели. Всички ние сме връзката между страната, в която живеем и страната, която винаги ще ни чака, ако решим да се върнем.

Макар че живеем в Унгария и приятелите ни са тук, винаги ще сме горди, че сме българи.

ЛЕНАРД РУГА

Първо място - Първа група до 7 години

ТЕОДОРА КОТОРОВА

Поощрителна награда - Първа група до 7 години

КРИСТИНА ДОНЧЕВА

Поощрителна награда - Трета група от 15 до 18

ПОГЛЕД КЪМ СВЕТА

Жителите на Дебрецен »гостуваха« в България

Музеят на Хайдушаг (Хайдубьосьормен) кани от време на време посетителите си на въображаемо пътешествие с културно-историческата поредица „Поглед към света – унгарски реликви по широкия свят“. Сега гостувахме в България, благодарение на председателя на Българското национално самоуправление в Дебрецен – Димитранка Мишколци.

Лекцията, изпъстрена с много фото- и видеоматериали, ни припомни неща от общото ни минало. Например, че Кошутова емигранция е обучила гостоприемните, живели дълги столетия в потисничество българи, как да варят бира, как да пълнят наденци и как да свирят на цигулка? Снимките на фотографа Каталин Хорват ни разкриват Шумен и близките го града, заснежени и лете планински възвишения. Надникнахме и в Къщата-музей „Лайош Кошут“, оживя споменът за унгарските празници.

Изказвам благодарността си на лектора за представянето на тази богата културна палитра и за образцовото десетилетно опазване на българо-унгарските културни връзки.

KITEKINTŐ

Miskolczi Dimitranka képzeletbeli utazásra invitálta Debrecen lakóit Bulgáriába.

A Hajdúsági Múzeum (Hajdúböszörmény) Kitekintő - Magyar emlékek a nagyvilágban című művelődéstörténeti sorozatával időről időre képzeletbeli utazásra hívja látogatóit. Miskolczi Dimitranka, a Debreceni Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnök asszonya jóvoltából Bulgáriába látogattunk el.

A sok képpel és filmbejátszással színesített előadás közös múltunk több emlékére is felhívta a figyelmet. Például, hogy a Kossuthot követő magyar emigránsok tanították meg a serfőzést, a kolbásztöltést, de még a hegedülést is az őket befogadó, de maguk is hosszú évszázadokon át elnyomásban élő bolgároknak. Horváth Katalin fotóművész fényképein keresztül elénekelt Sumen és nyáron is hófödte hegyeinek képe. Bepillanthattunk a Kossuth Lajos Emlékházba, s felvillantak a magyar ünnepek emlékei is.

Köszönet illeti az előadót e gazdag kultúrkör bemutatásáért és a bolgár-magyar kulturális kapcsolatokat több évtizedes példa értékű ápolásáért.

БЪЛГАРИЯ ВЪВ ВЪОРЪШМАРТИ

В рамките на проекта TOPGAME на европейската програма Коменски от 19 до 24 октомври двамата учители от нашето училище посетиха. Основно училище „Бачо Киро“ във Велико Търново, където обмениха опит и натрупаха преживявания.

В училището организирахме следобед на националностите. Димитранка Мишколци, заместник-председател на Българското самоуправление в Мишколци ни предостави много характерни предмети, книги и DVD за училищната изложба, а на 20 ноември в библиотеката на училището се срещна с учениците. Посрещнахме нашата гостенка по български обичай – с хляб и сол. Децата слушаха с интерес разнообразната

BULGÁRIA A VÖRÖSMARTYBAN

Debrecen - Az európai uniós Comenius program TOPGAME projektjének keretében 2014. október 19-24-ig iskolánk két pedagógusa a Veliko Tarnovoban lévő Bacho Kiro Általános Iskolában gyűjtött tapasztalatokat, élményeket.

A projekt alapján nemzeti délutánt szerveztünk diákjainknak az iskolában. Miskolczi Dimitranka, a Debreceni Bolgár Önkormányzat alelnöke sok-sok jellegzetes bolgár tárggyal, könyvvel és DVD-vel támogatta az iskolai kiállítás létrejöttét, majd 2014. november 20-án az iskola könyvtárában került sor a találkozóra a diákokkal. Bolgár szokásoknak megfelelően kenyérrrel és sóval vártuk a vendégeket. A gyerekek érdeklődve hallgatták a színes beszámolót Bulgária földrajzáról, történelméről, bolgár szokásokról,

lekciya за географията, историята и обичаите на България, как и защо са погнавали в Унгария българи. Интересен исторически факт е, че в града на нашето училище партньор, в царските палати на Велико Търново, е имало и унгарски жител. Владетелят на създадената през 1185 година Втора българска държава цар Иван Асен II взема за жена унгарската принцеса Ана, дъщерята на крал Андраш II. След разговора се състоя кратка викторина за България, която много се хареса на децата. Победители и участници получиха награди.

Благодарим на Димитранка Мишколци за много интересната беседа и за предметите, които ни предостави за изложбата, на Андрия Генат за помощта при превода на документите, а чрез тях и на всички българи в Унгария, затова че съхраняват традициите си и по този начин обогатяват и нашия живот.

arról, hogyan és miért kerültek Magyarországra bolgár emberek. Érdekes történelmi kapcsolat, hogy a partneriskolánk városában, Veliko Tarnovoban lévő cári székhelynek magyar származású lakója is volt, hiszen az 1185-ben alapított Második bolgár állam uralkodója, Ivan Aszen cárnak, II. András magyar király Anna nevű lánya lett a felesége. A beszélgetést egy kis vetélkedő követte Bulgáriáról, amit nagyon élveztek a gyerekek. A kérdések kapcsolódtak az előadáshoz, illetve a kiállítás anyagához. A győztesek és a résztvevők is jutalomban részesültek.

Köszönjük Miskolczi Dimitrankának a nagyon érdekes beszámolót és a kiállítási tárgyakat, Genát Andreának a segítséget az irataink fordításában, és rajtuk keresztül minden Magyarországon élő bolgár gyökerekkel rendelkező embernek, hogy éltetik a hagyományokat, és ezáltal színesítik a mi életünket is.

НИЩО НЕПОДОЗИРАЩАТА МНОГОКЛЕТКА

По покана на Малко тетаро, със съдействието на Българския културен институт в Будапеща гостува спектакълът «Многоклетка».

АВТОР
Ц. Н. И.

SZERZŐ
C. N. I.

Литературно-музикален моноспектакъл на актрисата Мариела Станчева по разкази на Лайош Наги, Ищван Йоркен, Карой Сакони, Ференц Шанта и музика на Ян Тивърсен, Александър Деспла, Лудовико Ейнауди, Модест Мусоргски и Майкъл Найман.

Когато човек прочете подобна реклама за представление или веднага взема решение, или започва да си блъска главата разсъждавайки какво по дяволите би могло да бъде това. Аз разсъждавах. Какво не пасва тук? Една млада българка се е захванала с майсторите на унгарската литература, които навярно са вече неизвестни и за младия унгарец? Възможно е. Да, но музиката! Нелек избор. И на едната снимка младо момиче с роял. Коя е тя? Какво е това? Нека видим!

Заглавието на спектакъла е *Многоклетка*. И аз самият съм това, а в края на спектакъла се превърнах в изненадана многоклетка. Текстовете на унгарски писатели, поднесени по разбираем начин, леко драматизирани, погредени с вкус. Все още има малко „театрално-университетски нотки в гласа“, но това забелязвам само аз, пък и е млада... Владее текста, нито следа от несигурност – добра актриса, мисля си. Сяда на рояла, – следва изненадата – докосва клавишите, свири. Свири много добре. Още не съм се опомнил и представлението свършва. Удивен съм. Много добър спектакъл. Двойно съм изненадан, защото в България почти никой не се занимава с този жанр. Сам на сцената га интерпретира литературен текст с музика и движение, тоест фузионално, синтетично представление. Преди няколко години дори и сериозни критици щяха да го гледат с недоумение. Защото, ако някой не знае, българският театър понякога има невероятни върхове, но е напълно неподатлив на новаторските течения.

Не знам на каква критиката се радва „Многоклетка“ в България, но тукашната публика прие спектакъла с любов. А от мен получава една унгарска петица или българска шестлица.

Решението на Габриела Хаджикостова да покани спектакъла в Будапеща е истински успех. А който не го е видял, нека го гледа в България при първа възможност.

A SOKSEJTŰ, AKI MIT SE SEJT

A Malko Teatro meghívására, a Bolgár Kulturális Intézet közreműködésével Budapesten vendégszerelt a »Soksejtű« című előadás.

Mariela Sztancseva színésznő egyszemélyes irodalmi-zenei estje Örkény István, Nagy Lajos, Sánta Ferenc és Szakonyi Károly műveiből és Yann Tiersen, Alexandre Desplat, Ludovico Einaudi, Modest Muszorgszkij, Michael Nyman zenéjéből. Mikor az ember egy ilyen beharangozót elolvas, vagy azonnal dönt és otthon marad, vagy vakargatja a fejét, azon morfondírozva, mi a fene lehet ez. Én morfondíroztam. Mi nem stimmel itt? Egy bolgár honleány rákapott a magyar irodalom azon remekeire, amiket már egy magyar fiatal sem igen ismer? Talán. Na, de a zenék! Nem egyszerű választások. És az egyik képen fiatal leányka zongorával. Ki ez? Mi ez? Gyerünk, nézzük meg! —————
Az előadás címe „Soksejtű”. Én is az vagyok, és az előadás

végére egy meglepett soksejtű voltam. Szövegek magyar írótól, érthetően elmondva, enyhén dramatizálva, ízléssel rendezve. Se nem sok, se nem kevés. Még van némi „főiskolás felhang”, de ezt csak én veszem észre, és hát fiatal... Tudja a szöveget, semmi bizonytalanság. Jó kis színész - gondolom magamban. Leül a zongorához - na most ugrik a majom a vízbe -, nyomkodja a billentyűket, játszik. Tud zongorázni! Sőt, jól tud zongorázni. Még fel sem ocsúdok, és vége az előadásnak. El vagyok képedve. Ez nagyon jó volt. Duplán el vagyok képedve, mert Bulgáriában ezt a műfajt szinte senki sem műveli. Egyedül a színpadon, irodalmi szövegeket előadni, zenével és némi mozgással, azaz fuzionális performance. Ezt néhány évvel ezelőtt még komoly kritikusok is értetlenkedve bámulták volna. Mert ha valaki nem tudná, a bolgár színházművészet időnként csúcsteljesítményekre képes, de a legkevésbé sem fogékony az új dolgok iránt. Nem tudom, milyen kritikákat kapott a „Soksejtű” Bulgáriában, de az itteni közönség nagyon szerette. Tőlem pedig kap egy magyar ötöst vagy egy bolgár hatost. —————

Hadzsikosztova Gabriella jól döntött, mikor ezt az előadást hívta meg Budapestre. Aki pedig nem látta, nézze meg Bulgáriában, ha teheti. —————

СЛЕД ЧЕРВЕНИЯ ПЛОЩАД И ПЯСЪЧНИТЕ ДЮНИ – БЪЛГАРСКОТО МОРЕ

Добре познатата »Месечинка«. Отново. Неотдавна съставът засне клип към песента »Разцъфтявам се« от едноименния им втори албум, който излезе през лятото. Любопитен факт е, че видеото спечели престижното шесто място в класацията на британската компания за музикални клипове World Music Network.

РЕДАКТОР
Кирил Наг

SZERKESZTŐ
Nagy Kiril

Понякога самият оркестър нарича творбите си домашно видео, но те са нещо повече от това, дори неотдавна в унгарското онлайн музикално списание Огнени китари дебютира най-новото видео на »Месечинка« към песента, в която са преплетени унгарска и българска народна песен – *Тръгни* и *Джоре Дос*. Материалът е заснет на дивите плажове на България, любимите места на Аннамари и Емил. Гостуващият изпълнител в парчето Невен Кидеров (с когото неотдавна имаха обща изява) се появява и в клипа, и то не как да е, но сега няма да ви издадем поантата. В новинарската секция на блога си оркестърът разказва как е изготвил клипа и показаните в него места: *Това лято взехме със себе си камера. Не запечатихме най-хубавите мигове – свиренето край огъня, нощните къпаня в озареното от планктона море – защото има моменти, когато преживяването не може да замени документирането. Все пак успяхме да си наложим дисциплина и една от сутрините станахме заедно с изгрева на слънцето и заснехме основата на клипа. В по-голямата част от видеото се вижда девственият плаж на Иракли. Това е едно културно място за българите.*

А този, който не би се задоволил само да гледа или да сваля от интернет клиповете, да започне на концерт на Месечинка!

A VÖRÖS TÉR ÉS A HOMOKDŰNÉK UTÁN A BOLGÁR TENGER

A már jól ismert Meszecsinka. Ismét. A második, nyáron megjelent lemez, a *Kinyílok* című dalához forgatott klipet nem rég az együttes. Ami érdekes, hogy a videó a brit World Music Network klip-toplistájában az előkelő hatodik helyét érte el.

A zenekar által is olykor homevideo-nak nevezett alkotások ezzel nem értek véget, ugyanis hazánkban nemrégiben a *Lángoló Gitárok* című internetes zenei magazinban debütált a Meszecsinka legújabb videója, amelyet az *Indulj el / Jore Dos*, magyar-bolgár népdal párosításhoz készítettek. A képsorokat Bulgária vadstrandjain vették fel, Annamari és Emil kedvenc helyein. A szám vendégénekese, Neven Kiderov (akivel már régóta közreműködnek együtt) a klipben is felbukkan, nem is akárhogy, de a poént itt nem lőnének le. A klipkészítés és a bemutatott helyek történetét meséli el a zenekar az új blogbejegyzésében: *Az ideji nyaralásra vittünk magunkkal kamerát. A legjobb pillanatait – együttzenélést a tűz körül, éjszakai fürdözést a világító planktonos tengerben – nem örökítettük meg, mert van, amikor a megélés felülírja a dokumentálást. Annyi fegyelmünk azért akadt, hogy egyik reggel felkeljünk a nappal együtt és leforgassuk a klip alapját. Irakli szabadstrandja látható a videó nagyobb részében. Ez egy kultikus hely a bolgárok számára.*

Az új videóklip, valamint további információk az együttesről az alábbi honlapon érhetők el: www.meszecsinka.hu. Aki pedig nem tudja beérni az interneten megtekinthető, valamint letölthető videókkal és számokkal, az járjon Meszecsinka-koncertre!

ПОКАНА

Откриване на фотоизложба
»Срещи с България 2014«

› 29.01 | 18.00 (четвъртък)

Българската галерия и Българският културен форум имат удоволствието да Ви поканят на »Срещи с България 2014«. На откриването ще бъдат представени резултатите от Седмият годишен фотоконкурс и ще бъдат наградени победителите.

С подкрепата на

Българското самоуправление на XI. столичен район »Уйбуда«, Българското самоуправление на II. столичен район и Българското републиканско самоуправление

Място

Българска галерия
1062 Будапеща
ул. Байза № 44

MEGHÍVÓ

»Találkozások Bulgáriával 2014« c.
fotókiállítás megnyitója

› 01.29. | 18.00 (csütörtök)

A Bolgár Galéria és a Bolgár Kulturális Fórum tisztelettel meghívja Önt a »Találkozások Bulgáriával 2014« című fotókiállítás megnyitójára. A kiállítás megnyitóján a hetedik fotópályázat eredményeinek bemutatására és a nyertes díjak kihirdetésére és átadására kerül sor.

Támogatók

XI. Kerület Újbuda Bolgár Önkormányzata,
II. Kerület Bolgár Önkormányzata és
az Országos Bolgár Önkormányzat

Helyszín

Bolgár Galéria
1062 Budapest
Bajza utca 44.

ЕДНО ПРИЯТНО ПЪТУВАНЕ С

АВТОБУСИТЕ НА МЕТРО ПЛЮС!

Тръгване от Будапеща - автогара Неплизет

› в 05.30 часа, всеки понеделник, четвъртък и събота

Пристигане в София

› в 17.30 часа на Автогара Сердика

Тръгване от София - автогара Сердика

› в 09.30 часа, всеки вторник, четвъртък и събота

Пристигане в Будапеща

› в 21.30 часа на автогара Неплизет

В автобусите пътниците разполагат с таблет и безплатно обслужване с кафе и безалкохолни напитки!

Автобусите МЕТРО пътуват и до Берлин, Хале, Лайпциг, Дрезден, Прага, Бърно, Братислава

За информация и закупуване на билети

› тел. 00 36-70 270 94 40 **Стоян Негялков**
(представител на Метро Плюс в Будапеща)

EGY KÉNYELEMES UTAZÁS

A METRO PLUS JÁRATAIVAL!

Indulás Budapestről - Népliget buszpályaudvar

› 05.30-kor hétfőn, csütörtökön és szombaton

Érkezés Szófiába

› 17.30-kor, Avtogara Serdika.

Indulás Szófiából - Avtogara Serdika

› kedden, csütörtökön és szombaton 09.30 kor

Érkezés Budapesre

› 21.30-kor, Népliget buszpályaudvar

A buszon ingyenes kávé- és üdítőfelszolgálat, valamint tablethasználat jár minden utasnak!

A METRO buszok további útvonalai: Berlin, Halle, Leipzig, Dresden, Praha, Brno, Bratislava

Információ és jegyelővétel telefonon

› 00 36-70 270 94 40 **Stoyan Nedyalkov**
(Metro Plus budapesti képviselője)

В СВЕТЛИНАТА НА НАУКАТА

На 7 ноември 2014 г. в Будапеща се състоя научна конференция «Стопански миграции, институции и организационен живот на българите в диаспора».

АВТОР
Камен Михайлов

SZERZŐ
Kamen Mihajlov

Проведената в салона на *Българското републиканско самоуправление* в Унгария научна конференция бе едно от заключителните събития в програмата на Юбилейната година от основаването на местното *Дружество на българите* (1914-2014).

Съгстеният дневен ред на конференцията – 18 доклада за един ден – не остави възможности за отпускане у слушателите. Интересните теми, разработени от докладчиците, владееха мислите на всеки един от присъстващите. По замисъл, форумът беше разделен на две: пленарна част и тематични заседания. Водещи бяха докладите на **Д. Митев** (*Институт за исторически изследвания, БАН*) и **И. Русков** (*Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“*). Първият предложи една обобщена картина на настроенията и стремежите в следвоенна Европа (има се предвид Първата световна война), съвместните дипломатическите усилия на оцелелите Бългрия и Унгария за решаване на националните им въпроси. Говорещият очерта суровата историческа правда на подписания мирен договор, законово утвърдил потискането на малцинствените групи в победените страни. Един от изводите бе, че тъкмо подобна несправедливост на практика подготвя избухването на Втората световна война като единствена възможност за корекция на статуквото, след изчерпване на мирните средства. Вторият докладчик в артистичен стил разгледа ролята и мястото на списанието „*Отец Паисий*“ за българската и унгарската култура. Тематичните заседания бяха открити с основополагащия доклад на **П. Пейковска** (*Институт за исторически изследвания, БАН*), в който с езика на статистическата точност бяха проследени демографските, професионалните и имуществените характеристики на българските емигранти.

Проблемът беше конкретизиран от **К. Менхарт** (*Будапещенски университет ЕЛТЕ*), която се спря на стопанската картина и кризисните процеси след Първата световна война. **Л. Мог** (*университета в Сегед*) говори за обработваемите градински площи от българи в югоизточна Унгария и спомена за тях у сетнешните поколения унгарци. Очерталата се стопанска тенденция бе прекъсната от изобилстващата с факти доклад на **Р. Симеонова-Харгитаи**, представящ образа на Бългрия и българите в унгарски книги. „Духовните“ наблюдения бяха продължени от **П. Ватова** (*Институт за литература, БАН*) с моделиране на културните срещания и опозиции на процесите в Бългрия и Унгария. На обстоен критически анализ бе подложено „*Малко театро*“ и водещата актриса Габриела Хаджикостова от **Т. Сузарева**. За създадените от нея учебници по народознание говори **А. Събева**. Цяла група учени от *Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей, БАН*, се беше отзовала на поканата на организаторите: В. Ганева-Райчева, Н. Рашкова, В. Тончева.

В първите два доклада бяха изнесени факти за житейски съдби и личности, поели нелекия път на икономическото емигрантство. В третия стана дума за български територии и селища в Албания, днес със замираща функция. Авторката предложи размисъл върху процесите с оглед перспективите и възможностите през всяко едно малцинство. **В. Янкова** (*Шуменски университет „Константин Преславски“*) представи свои разговори с възрастни информатори, съставляващи историята на два изтъкнати градинарски рода от Шуменско. **М. Жулак** (*Будапещенски университет ЕЛТЕ*) потърси съпоставки в сходни обредни празнувания у българите и словаците. Относно някои аспекти при адаптацията на емигрантите и опита на австрийски гържавни институции в това отношение говори **С. Йовева-Димитрова**. Конференцията завърши с доклада на **К. Михайлов** (*Институт за литература, БАН/Будапещенски университет ЕЛТЕ*) за един неосъществен кръстоносен поход срещу османлиите с участието на крал Матиаш Корвин, Влад Цепеш и австрийските мазнати. Безспорно най-емоционалният доклад на конференцията беше този на Д. Гласнова. В него се преплитаха научните

»»

наблюдения от едно продължително и сложно изследване с личния съгубовен опит и впечатленията от разпитани малтретираны хора. Казаното възбуди бурни изказвания от страна на участници и слушатели. Спонтанно възникналият момент пока-за по категоричен начин, че науката е плототворна и необходимна, когато се прави за човека, когато засяга и отразява съгубите на всяка група хора, когато възстановява мислите и чувствата на прециите. Като своеобразна емблема на конференцията ще останат предсмъртните гуми на ослепелия и вгетинен дяго Йордан, насилствено прогонен от заможното му стопанство в Унгария и върнат само с грехите на гърба му в някога родната България: „Виж, че го, тая голямата светлина, е-е там, галече, галече... Това е унгарската граница!“

На конференцията бе представена книгата на Венета Янкова „Българите в Унгария – културна памет и наследство“. За нея говори доц. д-р В. Ганева Райчева. Освен подготвените рецензии и трагичонните гуми на авторката имахе изказвания на читателю.

A TUDOMÁNY FÉNYÉBEN

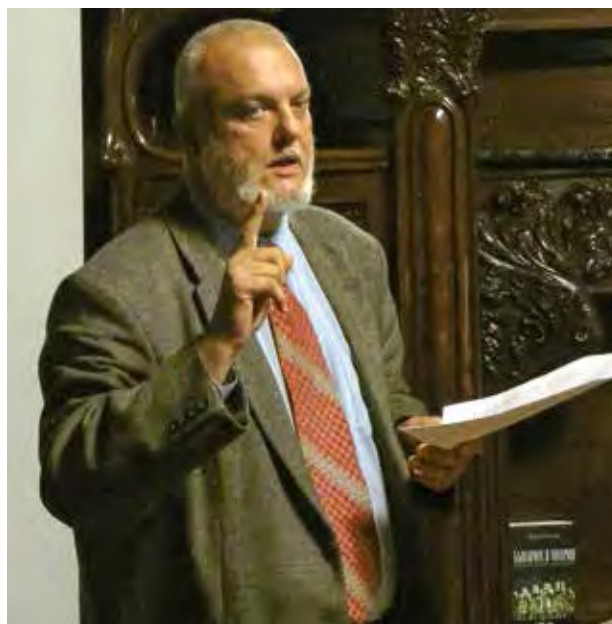
Gazdasági migráció, intézmények és szervezeti élet a diszpórában élő bolgárok körében c. tudományos konferencia – 2014. november 7.

A Bolgár Országos Önkormányzat székházában megrendezett konferencia a Magyarországi Bolgárok Egyesülete centenáriuma alkalmából szervezett jubileumi ünneppsorozat egyik záró rendezvénye volt.

A konferencia sűrű programja – 18 előadás egy nap alatt – nem engedte lankadni a hallgatóságot. Az előadók által kidolgozott érdekes témák lekötötték a jelenlévők figyelmét. A tudományos fórum két részből állt: a plenáris ülésből és a tematikus ülésekből. A főelőadásokat D. Mitev (*Történelemtudományi Intézet, Bolgár Tudományos Akadémia*) és I. Ruszkov (*Plovdivi Paiszj Hilen-darszki Tudományegyetem*) tartották. Az első előadó a háború utáni Európa (az első világháborúról van szó) hangulatáról és törekvéseiről, a sok veszteséget szenvedett Bulgária és Magyarország nemzeti kérdéseinek megoldására tett diplomáciai erőfeszítéseiről adott összefoglaló képet. D. Mitev hangsúlyozta azon aláírt békeszerződés rideg történelmi igazságát, amely törvényesítette a kisebbségi csoportok elnyomását a legyőzött országokban. Az egyik következtetés az, hogy gyakorlatilag pont az ilyen igazságtalanság készítette elő a második világháború kitérését, mint a status quo korrígálásának egyetlen lehetőségét, miután a békés eszközök kifogytak. A második előadó művészi stílusban tekintette át az *Otec Paiszj* c. folyóirat szerepét és helyét a bolgár és a magyar kultúrában. A tematikus ülések előadássorozatát P. Pejkovszka (*Történelemtudományi Intézet, BTA*) nyitotta meg, aki a statisztikai pontosság nyelvén fogalmazta meg a bolgár emigránsok demográfiai, foglalkozásbeli és vagyoni jellemzőit. A problémát Menyhárt K. (*ELTE*) konkretizálta, aki az első világháború utáni gazdasági képet és válságfolyamatokat taglalta. Mód L. (*Szegedi Tudományegyetem*)

a bolgárok által Délkelet-Magyarországon művelt kertekről, és a következő magyar nemzedékeknek azokról fennmaradt emlékeiről beszélt. A felvázolt gazdasági tendenciát Hargitainé Szimeonova R. szakította meg, aki tényekkel teli előadásában Bulgária és a bolgárok ábrázolását tárta elénk magyar könyvekből. A „szellemi örökség” tárgyában tett megfigyelések sorát P. Vátova (*Irodalomtudományi Intézet, BTA*) folytatta a bulgáriai és magyarországi kulturális folyamatok metszőpontjainak keresésével. Átfogó kritikai elemzésnek volt kitéve a *Malko Teatro* és vezető színésze, Hadzsikosztova Gabriella T. Szugareva előadásában. A. Szabeva az általa írt népismereti tankönyvekről beszélt. A *BTA Néprajztudományi Intézetéből* egy egész csoport tudós: V. Gancseva-Rajcseva, N. Raskova és V. Toncseva fogadta el a szervezők meghívását. Az első két előadásban a gazdasági emigráció nem könnyű útját választók élettörténetéről hallhattunk érdekes tényeket, a harmadikban pedig a ma már elnéptelenedő albániai bolgár területekről és településekről esett szó. V. Jankova (*Sumeni Konsztantin Preszlavszki Tudományegyetem*) bemutatta az idős informátorokkal végzett interjúit, amelyek két ismert sumeni polgári család történetét adják ki. Zsilák M. (*ELTE*) az hasonló bolgár és szlovák népi ünnepeket vetette össze. Az emigránsok beilleszkedésének néhány aspektusáról, és az osztrák állami intézmények ezirányú kísérleteiről beszélt Sz. Joveva-Dimitrova. A konferencia K. Mihajlov (*Irodalomtudományi Intézet, BTA/ELTE*) előadásával ért véget, amely Corvin Mátyásnak, Vlad Tepesnek és az osztrák mágnásoknak az oszmánok ellen meg nem valósított kereszties hadjáratáról szólt. A konferencia kétségkívül legemocionálisabb előadása D. Glasznováé volt, amelyben átszótték egymást egy hosszú és bonyolult kutatás tudományos megfigyelései az elnyomott interjúalanyok személyes sorsával és élményeivel. Az elhangzottak hozzászólásra készítették a résztvevőket és a hallgatóságot.

A konferencia végén került sor Veneta Jankova *Bolgárok Magyarországon – kulturális emlékezet és örökség* című könyvének bemutatására, a kiadványról V. Ganeva-Rajcseva docens beszélt, majd hozzászólások következtek.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СБОРНИК

На 4 декември 2014 г. Българският културен форум и Библиотеката за чуждестранна литература организираха представяне на сборника »Стопанство и култура.«

АВТОР
Кристина
Менхарт

SZERZŐ
Menyhárt Krisztina

Очерци за стопанската и културната дейност на националните общности в Унгария през XIX–XX век (редактор Кристина Менхарт). От страна на библиотеката приветствие поднесе Александра Панчос, ръководител на Отдела за националностите и за набавяне на книги, която представи дейността на библиотеката. Публиката приветства и Милена Владимирова, председател на БКФ, а старото и новото ръководство на Форумта заедно духна свещите на тортата по случай 15 годишнината от основаването на гружеството. Сборникът беше представен от историка г-р Андор Месарош, преподавател във Филологическия факултет на ЕЛТЕ. Той говори не само за статиите в сборника, а сподели и мислите си и ценни сведения за стопанските връзки между народите в Карпатския басейн, за чешките гружества в Пеща и за живота на работниците-гурбетчи в края на XIX и началото на XX век. Организаторите и присъстващите почетоха с едноминутно мълчание паметта на неотдавна починалата г-р Елвира Катуш, преподавател в българската специалност на ЕЛТЕ и един от авторите в сборника.

»GAZDASÁG ÉS KULTÚRA« AZ OIK-BAN

Kulturális Fórum részéről az elnök, Vladimirova Milena mondott köszöntőt, az egyesület régi és új vezetése pedig közösen fújta el a gyertyákat a BKF 15. születés napja alkalmából készített tortán.

A tanulmánykötetet Dr. Mészáros Andor történész, az ELTE BTK oktatója mutatta be, aki nemcsak a kötetben megjelent tanulmányokat ismertette, hanem elmondta gondolatait, és értékes ismereteket osztott meg a Kárpát-medence népeinek gazdasági kapcsolatairól, a pesti cseh egyesületi életről és a vendégmunkásletről a szövegfordulón.

A szervezők és a közönség egyperces néma csenddel emlékezett meg a bolgár szak nemrég elhunyt oktatójáról, Dr. Katus Elviráról, aki a kötet egyik szerzője is volt.

ПОЧИНА ЕЛВИРА КАТУШ

След продължително боледуване, на 64-годишна възраст, на 21 ноември 2014 г. почина д-р Елвира Катуш, главен асистент в Славянската катедра при Института за славянски и балтийски филологии.

Елвира Катуш завършва българска, руска филология и история; от 1976 до 1986 г. работи като администратор и библиотекар в Славянската катедра и взема участие в следипломна квалификация в София. Два пъти е унгарски лектор в България, 1979-1982 г. в СУ „Кл. Охридски“ и 2003-2007 г. във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методи“.

Съществена част от научната ѝ дейност представляват изследванията в областта на фразеологията. Занимава се със сравнителни проучвания на българската, унгарската и хърватската фразеология. Има публикации в сферата на езиковата практика на българите в Унгария и методиката на преподаването на българския език. Съавтор е на учебник по български език за учениците в българската гимназия в Будапеща заедно с Росица Пенкова.

Елвира Катуш е основател и председател на Българо-унгарското дружество за приятелство, член на Дружеството за модерни филологии и на Дружеството по унгарология.

ELHUNYT KATUS ELVIRA

Hosszan tartó betegség után, életének 64. évében (november 21-én) elhunyt Dr. Katus Elvira, a Szláv és Balti Filológiai Intézet Szláv Filológiai Tanszékének adjunktusa.

Katus Elvira az ELTE Bölcsészettudományi Karán szerzett diplomát bolgár-történelem-orosz-magyar szakon. 1976-1986 között tanszéki előadóként és könyvtárosként dolgozott a Szláv Filológiai Tanszéken, emellett ösztöndíjasként egy éves továbbképzésen vett részt Szófiában. Kétszer volt magyar lektor Bulgáriában, 1979-1982 a szófiai Szent Kliment Ohridszki Tudományegyetemen, 2003-2007 a Veliko Tarnovó-i Szent Cirill és Metód Tudományegyetemen.

Tudományos tevékenységének kiemelkedő területe a frazeológiai kutatások. Magyar, bolgár és horvát összehasonlító frazeológiai vizsgálatok kötődnek nevéhez.

Tanulmányai jelentek meg a magyarországi bolgár kisebbségi nyelvhasználatról, valamint módszertani írások a bolgár nyelv oktatásáról. Bolgár nyelv tankönyvet készített a magyarországi bolgár gimnázium tanulói számára.

A Magyar-Bolgár Baráti Társaság alapító tagja és elnöke, valamint a Modern Filológiai Társaság és a Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság tagja volt.

АВТОР

Мария Дугау

SZERZŐ

Dudás Mária

Katus Elvira temetésével és a templomi megemlékező istentisztelettel kapcsolatos információk:

› **A megemlékező istentiszteletre** 2015. január 5-én, hétfőn 9.45 órakor kerül sor a *Pasaréti Református Templomban* (1026 Budapest, Torockó tér 1.) Végakarata szerint az elhangzó zsoltárok, énekek: 42. Zsoltár, 274. ének és 394. ének. Az istentisztelet végén rövid szeretetvendégség.

› **Indulás a temetőbe** kb. 10.45-kor.

› **A temetés** 12.00 órakor kezdődik az *Új köztemető 53-as szóróparcellájában*. (1108 Budapest, Kozma u. 8-10.) Elvira végakarata szerint néhai férjének hamvaival együtt szórásos temetésre kerül sor.

»БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ« В ГЛОБАЛНИЯ СВЯТ

Между 19 и 23 октомври бе проведена Десетата световна среща на българските медии зад граница. Тази година събитието се състоя в София, Босилеград и Цариград. Централна тема на срещата бе »Родолюбие в глобалния свят«.

АВТОР

Виолет Доци

SZERZŐ

Dóczy Violetta

Всичко това звучи много хубаво и официално. А всъщност за какво става дума? Да си представим, че от всички краища на света пристигат български журналисти, чието призвание е да представят новините на местните български общности в собствената си страна. Торонто, Чикаго, Тел Авив, Прага, Кипър, Киев – споменавам само няколко от участващите градове. Повече от 40 участника от 20 страни. На форума се представиха и печатните медии на българската общност в Унгария. Аз отговорях за „Български вести“, а спусането за общество и култура „Хемус“ бе представявано от Светла Къосева.

През трите дни бяха проведени пет кръгли маси на следните теми:

- ▶ **България в бъдещето.** Стратегия за българите в чужбина.
- ▶ **Действащата изборна система** и резултатите през погледа на чуждестранната преса.
- ▶ **Общности, институции и медии.** Ролята на задграничните медии в живота на общността – информация, образование, идентичност.
- ▶ **Квалифицираност на журналистите и достоверност на новините**, или за писането „Копи – пейст“.
- ▶ **Финансиране на задграничните медии.** Полезни съвети и истории на успеха.

Събитието получи сериозен медиен отзвук в България. На откриването президентът **Росен Плевнелиев** приветства присъстващите. *„Медиите ни зад граница играят своята важна роля да пазят жива връзката с родината. Да правят съпричастни милионите българи по света със случващото се у нас. Да градят усещането за единност.“*

„Медиите навън обслужват една мощна българска диаспора от близо два милиона души. Тази диаспора има и сериозно влияние върху икономиката на страната, а както се вижда напоследък, има и пряко значение върху изборите у нас“, добави **Максим Минчев**, генералният директор на **БТА**.

През тези три дни опознах безброй мнения, прекрасни места и увлекателни истории. Като цяло това беше едно полезно пътуване, по време на което чух полезни и интересни мисли, но – както на всяка конференция – и тук прозвучаха високопарни гуми и гръмки, но празни слова.

Мисля, че няма да изненадам никого, ако издам, че аз бях може би най-младият участник в конференцията. Това, разбира се, има и позитивна и негативна страна. Не знам дали заради това или поради някаква друга причина, но по принцип гледам на нещата по друг начин. Мисля, че журналистът не бива да мистифицира прекалено собствената си роля. Негова задача е да информира хората за актуални, ценни и важни събития, като това не му дава право да надценява собствената си роля. Професионалното смирение е задължително, а то липсва на определени места.

От друга страна пък се сблъсках с много вестници, които публикуват главно новини от България – преди всичко политически. Признавам, че първоначално това ме изненада, тъй като това не е главната насоченост на нашия вестник. Накрая осъзнах, че е в реда на нещата. Аз и моите колеги трябва да обслужваме потребностите на общността.

Нашият вестник е свързващ елемент, който ни прави единни в средата на мнозинството, а това ни помага да опазим идентичността си. Независимо от това би могло, дори би трябвало да съобщаваме важните български новини, но нека си признаем, един ежмесечник не може да се конкурира с еждневно, дори ежечасно обновяващите се онлайн информационни портали. Точно затова, ако действително бихме искали да имаме успех в собствената си среда, трябва преди всичко да представяме събитията и ценностните неща, случили се в нейния живот, които ни определят ежмесечно, като тенденция. Щастлива съм, че ние, българите в Унгария, не просто кретаем един го груг, а съществуваме като общност. Че има за какво и за кого да пишем. Докато това е възможно, ще съществувам и „Българските вестни“.

» BOLGÁR HÍREK « A GLOBÁLIS VILÁGBAN

Október 19-e és 23-a között rendezték meg a határon túli bolgár médiumok 10. világtalálkozóját. Az eseménynek idén Szófia, Boszilegrad és Caribrod adott otthont. A találkozó központi témáját Hazaszeretet a globális világban címen határozták meg.

Ez így nagyon szépen és hivatalosan hangzik. De miről is van szó valójában? Képzelnék el, hogy a világ minden tájáról érkeznek bolgár újságírók, akik Bulgária, vagy a helyi bolgár közösség híreit hivatottak bemutatni a saját országukban. Toronto, Chicago, Tel Aviv, Prága, Ciprus, Kiev, és most csak pár résztvevő várost említettem. Több mint 40 résztvevő 20 országból. Az eseményen a magyarországi bolgár közösség írott médiumai is képviseltették magukat. A Bolgár Hírekért én feleltem, míg a Haemus társadalmi és kulturális folyóiratot Kjoszeva Szvetla képviselte.

A három nap alatt öt kerekasztal-beszélgetés zajlott a következő témákban:

- › **Bulgária a jövőben.** Stratégia a határon túli bolgárokért.
- › **A hatályos választási rendszer** és az eredmények a külhoni sajtó szemén keresztül
- › **Közösségek, intézmények és média.** A határon túli médiumok szerepe a közösség életében – információ, oktatás, identitás.
- › **Az újságírók képzettsége és hitelessége,** avagy a „Copy-paste zurnalisztikáról”.
- › **A külhoni médiumok finanszírozása.** Hasznos tanácsok és sikersztorik.

Az eseménynek komoly média visszhangja volt Bulgáriában. A megnyitón **Roszen Plevneliev** köztársasági elnök köszöntötte a résztvevőket. „*A határon túli médiumainknak nagy szerepe van abban, hogy fenntartsák az élő köteléket az óhazával. Hogy a külföldön élő bolgárok milliói osztozzanak a nálunk történő eseményekben és érezzék azt, hogy egy egység részei.*” – mondta az államfő.

Makszim Mincsev, a *Bolgár Távirati Iroda* vezérigazgatója szerint: „*A külhoni bolgár média egy hatalmas, közel*

kétmillió bolgár diaszpórát szolgál ki. Ez a diaszpóra komoly hatást gyakorol az ország gazdaságára, és amint az most kiderült, közvetlenül befolyásolja a választásokat is.”

A három nap alatt rengeteg véleményt, gyönyörű helyeket és érdekes történeteket ismertem meg. Összességében egy érdekes utazás volt, amely során hallottam hasznos és értékes gondolatokat, de mint minden konferencián, találkoztam nagy szavakkal, és hangzatos, de üres mondatokkal is.

Azt hiszem, nem árulok el nagy meglepetést, ha azt mondom, a konferencia legfiatalabb résztvevője én voltam. Ennek természetesen van pozitív és negatív hozadéka is. Nem tudom, hogy ebből kifolyólag, vagy más okból, de alapvetően másként látom a dolgokat. Azt gondolom, az újságíró nem misztifikálhatja túl a saját szerepét. Feladata, hogy tájékoztassa a tömegeket az aktuális, értékes, és fontos információkról, de ez nem hatalmazza fel a saját szerepének a felértékelésére. A szakmai alázat elengedhetetlen, és ezt néhol már hiányolom.

Másrésről számtalan újsággal találkoztam, amely szinte kizárólag bulgáriai híreket – elsősorban politikai híreket – közölt. Bevallom ez először meglepett, hiszen a mi lapunknak sem ez a fő csapásiránya. Végül arra jutottam, hogy ez így van rendjén. Nekem és nekünk, a kollégáimmal a közösség igényeit kell kiszolgáltatnunk. Az újságunk egy olyan összekötő kapocs, ami egyéggé formál bennünket a többségi társadalomban, ami segít megőrizni az identitásunkat. Ettől függetlenül be lehet, sőt be is kell számolni a fontos bulgáriai hírekről, de valljuk be, egy havilap nem tudja tartani a lépést egy naponta, vagy óránként frissülő online hírportállal. Épp ezért, ha valóban érvényesülni szeretnénk a saját közegünkön belül, elsősorban a közösség életében történt eseményeket, értékeket kell bemutatnunk, amelyek meghatároznak minket hónapról-hónapra. Én boldog vagyok, hogy mi, magyarországi bolgárok nem csak éldegélünk egymás mellett, hanem közösségként léteünk. Hogy van miről és van kinek írni. Amíg ez lehetséges, van létjogosultsága a Bolgár Híreknek.

ЗА ПОКРАЙНИНИТЕ НА БЪЛГАРИЯ

Неотдавна се завърнах от България, от едно събитие, което се провежда всяка година, но което тази година ми беше особено скъпо.

АВТОР
Светла Къосева

SZERZŐ
Kjoszeva Szvetla

Новото в *Десетата световна среща на българските медии* е, че този път се състоя на място българско, не само поради медийното ни пришествие. Западните ни покрайнини. Оказа се, че има хора, които дори не са чували за тях. А и за тези, които знаеха, те изведнъж оживяха – и от историческо четиво или бележка пог линия се превърнаха в живи хора, старинни църкви и манастири, любов към България и съзнанието за нейната непостижимост, въпреки близостта ѝ. Неслучайно надсловът на срещата беше „Роголюбие в глобалния свят“. За мен няма противоречие в тези гуми. Колкото и глобално да мислим, действията ни винаги са локални.

След откриването в София, почетено от президент и вицепрезидент, в два последователни дни посетихме Босилеград и Цариброг (който все още е Димитровград).

Не само посрещането – с хляб и мед, с българска баница, с традиционна храна, и топлотата на хората, а и развълнуваните гуми на поета Иван Николов, директор на Българския културно-информационен център в Босилеград, ми направиха силно впечатление. Българското население в областта от 60 000 души в последните десетилетия е намаляло на 18000. Въпреки че българите в областта са официално признати за малцинство имат трудности с утвърждаване на училище на български език, нямат редовни периодични издания, дори и в църквата се служи на сръбски, въпреки че селищата са чисто български. Законодателството позволява, но на практика не се разрешава. Дали България би могла да се застъпи за тях? Защо не се застъпва? Какви са тези висши интереси, които позволяват да се очеркне едно българско население и да се каже: „Това не са западни покрайнини, а източна Сърбия“? Журналистът едва ли би могъл да даде отговор на тези въпроси, но може да ги постави. Отново и отново, докато има българи в малките изолирани и запустяващи села и градчета с чудни къщи и невероятни църкви, като тази в село Извор.

Признавам, че Босилеград ме впечатли много силно. Димитровград се намира на оживена пътна

артерия, не е толкова изолиран, а българският мюкмет Небойша Иванов даде обещание в скоро време да възстанови българското му име – Цариброг. В града се огранизира театрален фестивал, на който веднага поканиха и нашето Малко театро. Има планове за развитието му, за издигане на български паметници, които да подчертават българския характер на градчето.

А гецага от училището в Босилеград дойдоха на нашия фестивал „Аз съм българче“, поканиха ни на техния великденски фестивал, който се провежда вече няколко години подрег с голям успех. Та това бе най-хубавия резултат от срещата за мен – контактите, които създадохме с тези хора.

С изгнаниците по съжба, а не по избор.

BULGÁRIA HATÁR- VIDÉKÉRŐL

Nemrég tértem vissza Bulgáriából egy olyan eseményről, amelyet minden évben megrendeznek, de idén különösen kedves volt számomra.

A *Bolgár Média Tizedik Világtalálkozójának* érdekessége az volt, hogy ez alkalommal egy olyan helyen tartották meg, amely nemcsak a bolgár média jelenléte miatt bolgár. A Nyugati határvidéken. Kiderült, hogy vannak olyanok, akik még nem is hallottak róla. De azok számára is, akik ismerték, hirtelen megelevenedett – történelmi olvasmányból vagy lábjegyzetből élő emberek, régi templomokká és kolostorokká, Bulgária szeretetével és közelsége ellenére elérhetetlenségének tudatává vált. Nem véletlenül választották a találkozóknak a „*Hazaszeretet a globális világban*” mottót. Én nem érzek ellentmondást ezekben a szavakban. Bármennyire is globálisan gondolkodunk, a cselekedeteink mindig lokálisak.

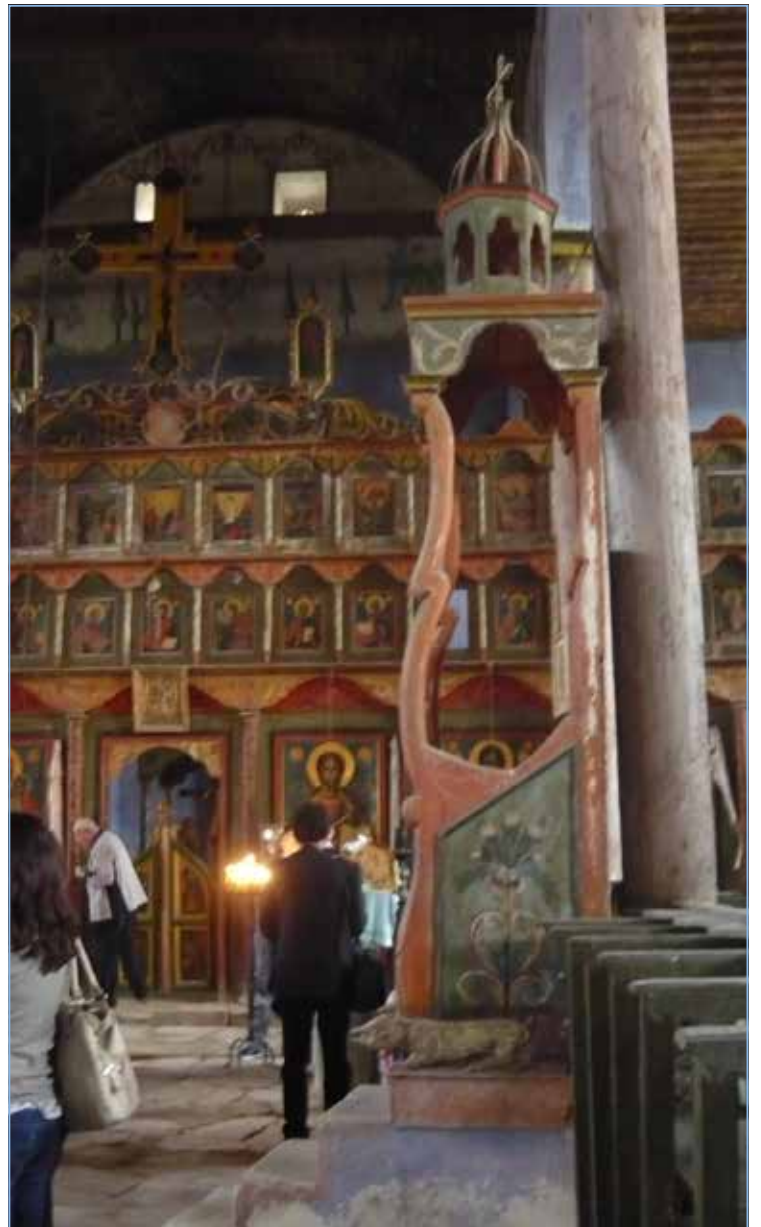
A szófiai megnyitó után, amelyet Bulgária elnöke és alelnöke is megtisztelt, két egymást követő napon ellátogatunk Boszilegradba és Caribrodba (amelyet még mindig Dimitrovgradnak hívnak). Nem csak a fogadtatás – a kenyér és a méz, a bolgár banica, a hagyományos ételek és az emberek melegsége, hanem Ivan Nikolovnak, a boszilegradi *Bolgár Kulturális és Információs Központ* igazgatójának a szavai is mély benyomást tettek rám. A 60 ezer fős bolgár lakosság lélekszáma a vidéken az utóbbi évtizedben 18 ezerrel csökkent. Bár az ott élő bolgárok hivatalosan elismert kisebbségnek számítanak, vannak nehézségeik a bolgár nyelven oktató iskola megszilárdításával. Nincs rendszeresen megjelenő periodikájuk, sőt az istentisztelet is szerb nyelven folyik a templomban, annak ellenére, hogy a települések tisztán bolgár lakosságúak. A törvények megengedik, de a gyakorlatban *nem lehet megvalósítani/nem engedélyezik*. Vajon Bulgária tudna tenni valamit az érdekükben? Miért nem tesz?

Melyek azok a magasabb érdekek, amelyek megengedik, hogy kitöröljenek egy bolgár lakosságot, és azt mondják: „Ez nem a nyugati határvidék, hanem Kelet-Szerbia”? Az újságíró aligha tud választ adni ezekre a kérdésekre, de felteheti őket. Újból és újból, amíg élnek bolgárok a kis elszigetelt, elnéptelenedő falvakban és városkákban, amelyekben mesés házak és hihetetlen templomok találhatóak, mint például Izvor faluban.

Elismerem, Boszilegrad mély benyomást tett rám. Dimitrovgrad egy forgalmas főút mellett fekszik, nem annyira elzárt, és bolgár polgármestere, Nebojsa Ivanov megígérte, hogy a közeljövőben visszaállítja a bolgár nevet – Caribrodot. A városban szerveznek színházi találkozót, amelyre azonnal meghívták a mi Malko Teatrónkat is. Vannak tervek a fejlesztésére, bolgár emlékművek felállítására, amelyek hangsúlyozzák a városka bolgár jellegét.

A boszilegradi iskolában tanuló gyerekek pedig eljöttek a nálunk megrendezett *Én bolgár vagyok* elnevezésű fesztiválra, meghívtak minket az ő húsvéti fesztiváljukra, amely évek óta nagy népszerűségnek örvend. Ez volt számomra a találkozó legfontosabb eredménye – a kapcsolatok felvétele ezekkel az emberekkel, akik a sorsuk és nem saját választásuk miatt váltak számkivetetté.

МИКУЛАШ ПРИСТИГНА ПРИ ДЕЦАТА

Отново е зима – сезонът, който е изпълнен с много празници, радост, сбъднати желания и мечти.

АВТОР
Даниела
Димитрова
детска учителка

SZERZŐ
Daniela Dimitrova
óvodapedagógus

Организирането и провеждането на празници и тържества в детската градина е добър повод за съвместна дейност, която има възпитателен, образователен и развлекателен характер. Изгражда у децата национално самочувствие и отговорност.

Наближава и Коледа – дългоочакван празник, отбелязван от милиарди хора по света. В нашето съзнание ние свързваме този свят ден с прекрасни погаръци и пожелания, отрупани маси с коледни специалитети, весели коледни танци и песнички. Елхите са богато украсени, камбаните звънят, отбелязват Раждането на Христос. Неизменни са образи на Дядо Коледа, шейната, Снежанка и гжуржурката.

Макар основните образи и ритуали да са подобни навсякъде по света, всяка страна има своите характерни традиции и вярвания в отбелязването на един от най-светите християнски празници.

В Унгария Микулаш пристига на 6 декември. Преди да си легнат децата оставят чистите си обувки пред вратата, а на сутринта намират в тях червени чувалчета със сладки и играчки.

С нетърпение и голямо възбуждане децата очакват и загадват какво ще им донесе добрият старец, след като отгавна бяха написали писмата си. Всички изпратиха своите желания до любимия Микулаш и затова го очаквахме с голямо възбуждане в Българската детска градина в Будапеща. Цялата детска градина, грейна с празнична украса. Запалването на светлините е вече традиция. Добрият старец зарадва малчуганите с театър, приказка и много лакомства, радостта грееше в очите на всички. За богатата и разнообразна програма и се погрижи Малко театро. Децата пяха и танцуваха, вдишаха с пълни гърди от оживлението и настроението по подготовката за празника. Радостта, забавлението и общуването изпълниха детската градина. Малките получиха и лакомствата от българското самоуправление в XVI район на Будапеща.

AZ ÓVODÁBAN JÁRT A MIKULÁS

Újra tél van – az az évszak, amely tele van ünnepekkel, örömmel, beteljesedett vágyakkal és álmokkal.

Az ünnepek és ünnepségek megszervezése és lebonyolítása az óvodában jó alkalom a közös munkára, amely nevelő, oktató és szórakoztató jellegű is. Fejleszti a gyerekekben a nemzeti önérzetet és a felelősségtudatot.

Közeleg a karácsony is, a régóta várt ünnep, amelyet emberek milliárdjai ünnepelnek az egész világon. Mi ezt a napot a csodás ajándékokkal és jókívánságokkal, karácsonyi finomságoktól roskadozó asztallal, vidám karácsonyi táncokkal és dalokkal kötjük össze. A fenyőfa ünnepi díszbe öltözik, megszólalnak a harangok, amelyek Krisztus születését köszöntik. Az ünnepi hangulathoz hozzátartozik a Mikulás, a szán, a hótündér és a manók.

Bár a legfontosabb szereplők és rituálék hasonlóak az egész világon, minden országnak megvannak a maga hagyományai az egyik legszentebb keresztény ünnep

С ИСТИНСКИ БИЛЕТ ЗА ТЕАТЪР

Вече е традиция, че на Микулаш Малко театро кани децата от детската градина на представление.

Децата получават истински билет за театър, с който потеглят към залата на първия етаж, където под ръководството на разпоредителя заемат местата си в салона и след това започва представлението. Тази година Атила Шимон им изигра своите „Приказки с ръчички“. Музика, закачки, смях, но кога най-сетне ще пристигне Микулаш? Леля Габи им казва, че ако изнеят една песен сигурно ще гойде скоро. И вече се чука на вратата. Микулаш е белобрад, презърбен, с тих глас. Пута за името на всяко дете, който си го каже получава подарък. Когато торбата вече е празна той тръзва, но преди това си прави обща снимка с децата. Тънко гласче сред шума на целофана: Микулаш, ела и догодина!

megünneplésére.

Magyarországon a Télapó vagy a Mikulás december 6-án jön el a gyerekekhez, akik lefekvés előtt kiteszik a kipucolt cipőjüket az ajtó elé, és reggel kis piros zacskókban édességet és játékokat találnak bennük.

A gyerekek türelmetlenül és nagy izgalommal várták és találgatták, mit hoz nekik a jószágos öregember, akinek már régen megírták a kívánságaikat tartalmazó levelüket. A budapesti Bolgár Óvodában is nagy izgalommal vártuk a Mikulást. Az egész ovi ünnepi díszbe öltözött. A fények meggyújtása már hagyomány, a gyerekek egy nagy karácsonyfát is feldíszítettek. A Mikulás bábjátékkal és édességgel örvendeztette meg őket, ők pedig énekeltek és táncoltak neki. A XVI. kerületi Bolgár Önkormányzat jóvoltából pedig finom süteményeket kaptak.

AZ OVISOKNAK SZÍNHÁZBA JÖTT A MIKULÁS

A bolgár óvodában már hagyomány, hogy mikuláskor színházi előadásra invitálja őket a *Malko Teatro*.

A gyerekek igazi színházjegyet kapnak, amivel elindulnak az első emeleti terembe, ahol a jegyszedő irányításával elfoglalhatják helyüket a nézőtérben, és kezdődhet az előadás. Idén Simon Attila játszotta el nekik a Kézenfekvő mesék című előadását. Zene, móka, kacagás, de mikor jön már a Mikulás? Gabi néni azt mondja, ha énekelnek egyet, akkor biztosan hamar megérkezik, és már dörömböl is valaki az ajtón. Fehér szakállú, hajlott hátú, halk szavú a Mikulás. Mindenkinek a nevét kérdi, aki megmondja, ajándékot kap. Mikor kiürül a zsákja, tovább indul, de előbb még közös fénykép készül az ovisokkal.

Egy vékony hang az ajándékcsomagok zizegésében: Mikulás, jövőre is gyere!

ЧУДЕСА СЕ СЛУЧВАТ ВИНАГИ, НЕ САМО ПО КОЛЕДА

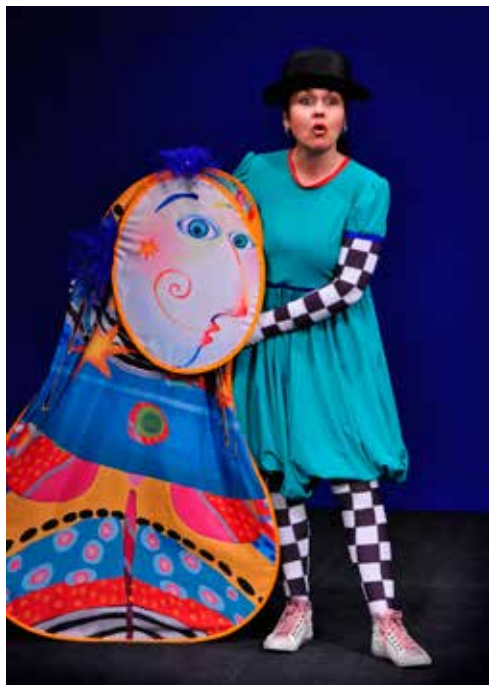
На 10 декември в детската градина се проведе игрален следобед за децата и техните родители. Всички с голямо въодушевление се включиха в ръчна изработка на елхички, ангелчета, коледни венци, гирлянди, топки и украшения за елхата. Родителите насърчаваха децата и им помагаша в работата, а знаем, че всичко съвместно изработено с любов, е и уникално и заредено с положителна енергия.

АВТОР
Даниела
Димитрова
детска учителка

SZERZŐ
Daniela Dimitrova
óvodapedagógus

Тази година децата на общността изживяха гва рята Колега. И така, на седми декември срещнаха Микулаш в Българския културен дом след представянето на Държавния куклен театър Сливен. По-късно той посети децата и в детската градина. Като част от атмосферата на празника е и коледното тържество, което се провежда на 17 декември. С много веселие, изненади и изпълнения и на български и на унгарски език зарадваха родителите си в група Пеперуда и група Мечо. Но истински щастливи се почувстваха малчуганите, тъй като изцяло бяха подновени играчките и материалите за възпитание и обучение в двете групи. Подаръците за близките, особено за малчуганите, са част от коледната радост.

С богата си и уютна материална база, детската градина е приказен дом за нашите деца. Създадени са условия за пълноценно детство, равен старт на всяко дете, емоционално благополучие. Защото те оставят трайни емоционални следи в детското съзнание. Ето защо традицията е в нашата детска градина да се честват празници, чрез което се стимулират изявите на децата, създават се чувства и настроения и преживяване

Държавен куклен театър Сливен
Любовта към трите портокала
Szliveni Állami Bábszínház
A három narancs szerelmese

на заложените идеи. Които не е виждал децата, когато празнуват, той не знае какво е щастие. В празнична атмосфера се създават условия за цялостно взаимно преплитане на много елементи от изкуствата – музика, танц, слово и т.н. Децата се вживяват в ролята си на артисти по време на празнични забавления и разгръщат способностите си, изграждани във всекидневните ситуации. На нова, по-висока степен, те изразяват своите способности и умения на сцената. Появата им пред публика ги поставя пред нова позиция пред обществото. Изразявайки себе си, те се чувстват значими, важни, в центъра на събитията. Влизайки в ролята на добрия герой в дадена сценка, те веднага искат да заприличат на него и дълго време в своите сюжетни игри се оприличават с него. По този начин се развива ценностната система за добро и зло, изграждат се оценъчни умения и умствена активност.

Всички наши празници са с участието на децата. Независимо дали на празниците ни присъстват родители, или не, в основата им са децата. Изискваме те, със своите вокални, танцувални или театрални умения, да олицетворят празника. Те са нашите артисти. Стараем се да изградим едни щастливи, креативни и одухотворени личности, със самочувствие от своите артистични постижения. Накрая искам да поздравя всички деца, родители, приятели и да им пожелаем здраве, щастие, успех, усмивки, топлина и любов в семейството през новата 2015 година! Да намерим своята Колега измежду всичките традиции и каквото и да изберем, да вложим цялото си съществуване. Само така Колега няма да е един ден в годината – и за доброто, и за веселието, и за светлината помежду ни. Нека не спираме да вярваме, че чудеса се случват винаги, не само по Колега!

NEM CSAK KARÁCSONYKOR TÖRTÉNNEK CSODÁK

December 10-én az óvodában játszódelután tartottunk a gyerekeknek és a szüleiknek. Mindenki nagy lelkesedéssel vetette bele magát a kézműveskedésbe, a szülők együtt készítették el a gyerekekkel a angyalkákat, karácsonyi koszorúkat, girlandokat és karácsonyfadíszeket.

Idén a bolgár közösség gyermekei több ízben tapasztalhatták meg, milyen is a Karácsony. Az egész december 7-én, a Bolgár Művelődési Házban kezdődött, amikor egy szliveni bábelőadás után találkozhattak a Mikulással, aki később az óvodában is meglátogatta őket. A karácsonyi ünnepségre december 17-én került sor. A Pillangó-csoportosok és a Maci-csoportosok meglepetéssel, vidámsággal és magyar, bolgár nyelvű előadással örvendeztette meg a szülőket. De a legboldogabbak mégis a gyerekek voltak, akik nagyon sok játékot és taneszközt kaptak a csoportszobákba.

Gazdag és kényelmes felszereltségével az óvoda csodálatos otthont nyújt a gyerekeinknek. Minden feltétellel adott ahhoz, hogy teljes értékű gyerekkoruk legyen, egyenlő eséllyel induljanak az életben, és érzelmi életük gazdagodjon, mert ez az időszak kitörölhetetlen nyomokat hagy a gyermeki tudatban. Épp ezért tartjuk fontosnak, hogy megünnepeljük a jeles napokat az óvodában, amikor a gyerekek felléphetnek, örömet és jó hangulatot élhetnek meg. Aki még nem látott ünneplő gyerekeket, nem tudja, mi az igazi öröm. Az ünnepi atmoszférában összefonódnak a különböző művészeti ágak elemei – a zene, a tánc, a szavalás. A gyerekek beleélik magukat a színészi szerepbe, ezáltal fejlődnek a mindennapi szituációkban megszerzett képességeik. A színpadon, új, magasabb fokon mutatják meg képességeiket. A közönség előtt való szereplés más pozícióba

helyezi őket. Eljátszva önmagukat, fontosnak, jelentősnek, az események középpontjában állónak érzik magukat. A jó hős szerepébe bújva rögtön szeretnének rá hasonlítani, és utána hosszú ideig a szerepjátékokban hozzájuk hasonlóvá válni. Ily módon kialakul az értékrendjük, fejlődik az értékelő képességük és a szellemi aktivitásuk.

A gyerekek aktív résztvevői minden ünnepünknek. Függetlenül attól, hogy a szülők jelen vannak-e az előadásainkon vagy sem, a gyerekek vannak a középpontban. Ők a mi kis színészeink, akik az énekléssel, táncval és előadással testesítik meg az ünnepet. Arra törekszünk, hogy boldog, kreatív és átszellemült személyiségek váljanak belőlük, akik büszkéek a színészi teljesítményükre.

Végül szeretnék minden gyerekeknek, szülőnek és barátunknak jó egészséget, boldogságot, sikereket, mosolyt, melegséget és szeretetet kívánni a 2015. évről! Higgyünk továbbra is abban, hogy a csodák bármikor megtörténhetnek, nem csak karácsonykor!

КОЛЕДУВАНЕ И КОЛЕДНИ ПЕСНИ (ОТКЪС)

ОТБОР МОМЦИ КОЛЕДАРИ. Коледуват само мъже - празнично облечени момци, предвождани от женен мъж, обхождат след полунощ къщите на своите съселани, пеят песни и изричат благослови, заради което щедро биват дарявани от стопаните.

АВТОР
Анчо Калянов

Броят на колегарите в една гружина не надвишава двадесетина, когато е прието да пеят вътре в къщите, някъде се спазва да бъдат дванайсет (и с водача - тринайсет), другите са само четирима или шестима певци, отбрани сред всички момци, разучавали песните и прослушвани от старейте на селото предния ден. Освен водача и певците в групата има „магаре“, „котки“, „поясмар“, „булка“ („прегач“ или „баба-невеста“). „Котките“ вървят напред и събуждат стопаните, ако са заспали, а „магарето“ носи даровете.

Водачът на гружината се именува различно, според ролята в самото коледуване. Щом предостава стан на колегарите, той е „станеник“ и някога това име за водача ще да е било общоразпространено - среща се в коледни и водичарски песни по цялото българско землище. В ролята на предводител на „войска колагници“ той е „цар“ и притежава подобие на жезъл. Ако се отличава с правото единствен да благославя крава, той е „поп“, „блажич“, „мармарин“, а ако е „съпруг“ на водената „баба-невеста“, той е „старец“ или „дегича“.

Водачът е посредник както между мъртвите и живите, тъй и между старата и новата година. Наричан кум, почитан и възнаграждаван, покровител на момците, царят (станеникът) е най-представителната фигура и трябва да е добър стопанин, мъж в разцвета на силите си и речовит, за да може да благославя; по неговото име се споменават плодородните години в селото.

Най-късно на Никулден представителна част от момците избира нов водач, ако старият се е отказал. Тогава с песен му връчват „ела“ или „китка“, а в ново време - корона и сабя. „Елата“ („ябълка“, „кръст“, „стрела“) е триклонато, увито в бръшлян дръвце, забучено върху кравай и с ябълки на върха, което се възпява с „върши до небе“ и „клони до земя“, т.е. като световно дърво. Същевременно един от вариантите на името му - „стрела“, както и притежаваната от водача по някои места тояга с топуз на края, подказват, че дръвцето е било и сакрално оръжие, присъщо на бога-гръмовежец (съответно и на неговия жрец).

РЕЦЕПТИ ЗА СТУДЕНИ ЗИМНИ ДНИ RECEPTEK HIDEG TÉLI NAPOKRA

Рецепти от готварска книга »С дъх на чубрица и джоджен«.
Receptek »Az én bolgár szakácskönyvem« című kiadványból.

ЗРЯЛ ФАСУЛ С КИСЕЛО ЗЕЛЕ НА ФУРНА

Рецепта на Моника Тютюнкoвa

СЪСТАВКИ

200 г зрял фасул
1 малка кисела зелка (750 г)
1 глава лук
100 мл олио
2 сушени пиперки
1 ч.л. червен пипер
няколко зърна черен пипер
сол на вкус

ПРИГОТВЯНЕ

Заливам фасула със студена вода и го варя до полуомекване. Прибавям ситно нарязаното зеле, лука, черния и червения пипер, мазнината, пиперките и сол. Ястието се вари, докато водата поуизври, изцпивам го в тавичка и го запичам в умерена фурна.

БАБИН КЕКС

Рецепта на Владислава Енкова

СЪСТАВКИ

2 яйца
1 чаена чаша кисело мляко
2 чаени чаши захар
3 чаени чаши брашно
½ чаена чаша олио
1 ч.л. сода бикарбонат
1 пакетче ванилия
4 с.л. какао

ПРИГОТВЯНЕ

Разбивам яйцата и захарта на крем, след което добавям киселото мляко и содата и продължавам да бъркам. Накрая добавям брашното, олиото и ванилията, при непрекъснато бъркане. Получената смес разделям на две и в едната част добавям какаото. В кръгла форма за кекс, предварително намазана с марагарин изливам двата вида тесто. Пека в загрята фурна, като постепенно намалявам градусите.

CSŐBEN SÜLT SAVANYÚ KÁPOSZTÁS BAB

Tyutyunkova Mónika receptje

HOZZÁVALÓK

20 dkg száraz bab
1 kis fej savanyú káposzta (75 dkg)
1 fej vöröshagyma
1 dl olaj
2 szárított paprika
1 tk piros paprika
Néhány szem bors, só

ELKÉSZÍTÉS

A babot hideg vízben felteszem és félkészre főzöm. Hozzáadom az apróra vágott káposztát, a hagymát, a fekete borsot és a piros paprikát, az olajat a szárított paprikát, és az egészet megsózom. Az ételt addig főzöm, amíg a víz egy kissé elpárolog, majd tűzálló tálba téve a sütőben közepes lángon megsütöm.

NAGYMAMA KUGLÓFJA

Enkova Vladislava receptje

HOZZÁVALÓK

2 tojás
1 pohár joghurt
2 pohár cukor
3 pohár liszt
½ pohár olaj
1 tk szódabikarbóna
1 csomag vaníliás cukor
4 ek kakaó

ELKÉSZÍTÉS

A tojásokat és a cukrot krém állagúra verem, hozzáadom a joghurtot, a szódabikarbónát és tovább keverem. Állandó keverés mellett hozzáadom a lisztet, az olajat és a vaníliás cukrot. Kettéosztom, és az egyik felét kakaóval összekeverem. Az előre kivajazott kuglófformába beleöntöm a kétféle keveréket. Előmelegített sütőben sütöm, sütés közben fokozatosan csökkentem a sütő hőmérsékletét.

Новогодишна Вечеринка Újévi Bál

Богата програма, томбола!

Változatos műsor, tombola!

Дружеството на българите в Унгария

кани най-любезно Вас и Вашето семейство на
новогодишна вечеринка в Българския културен
гом на 3 януари 2014 г., събота, от 18.30 часа.

Запазване на места

в работно време, лично,
в Дружеството на българите в Унгария
(телефон 216-6560).

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete szeretettel
meghívja Önt és kedves családját a 2015. január 3-án
(szombaton) 18.30 órától tartandó újévi báljára
a Bolgár Művelődési Házba.

Asztalfoglalás

személyesen a Magyarországi Bolgárok
Egyesületénél munkaidőben.
(tel.: 216-65-60).

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (главен редактор),
Светла Къосева, Анет Гецов, Кирил Нег
ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерството на
гържавната администрация и правосъдието,
Столичното българско самоуправление и на
Българските самоуправления в II, IV, V, VIII, IX,
XIII, XIV, XV, XVIII, XV, XX, XXI и XXIII район на
Буганеша и във Фелшожолца, Печ, Сегед, Халас-
телек, Дунахараста, Дунакеси, Кушкунлацхаза,
Лорев, Мишколци, Дебрецен, Сигетсентмиклош,
Ерг и Естергом.

BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT

(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczy Violetta (főszerkesztő), Kjoszeva Szvetla,
Gecov Anett, Nagy Kiril

FELELŐS KIADÓ Muszev Dancso

Megjelenik a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a FBÖ és a II., IV., V., VIII., IX., XIII., XIV., XV., XVI., XX., XXI. és XXIII. kerületi, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Kiskunlácházi, a Lórévi, a Miskolci, a Debreceni, a Szigetszentmiklósi és az Érdi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

TÖRDELÉS, NYOMÁS MS mester Kft.

За корицу са използвани картини на
НЕНКО БАЛКАНСКИ (заглавна страница - „Момче“) и **МИЛЕНА ВЛАДИМИРОВА** (загна корица „Пансогия“)

A borítón **BALKANSZKI NENKO** Fiú c. képe, a hátoldalon **VLADIMIROVA MILENA** Rapszódia c. képe látható

ОФОРМЛЕНИЕ Димитър Русев

DESIGN Ruszev Dimitar

Българското републиканско самоуправление,
Дружеството на българите в Унгария,
Столичното българско самоуправление и
редакцията на вестник „Български вестни“

Ви желаят весела Коледа и честита Нова година!

A Bolgár Országos Önkormányzat,
a Magyarországi Bolgárok Egyesülete,
a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és
a Bolgár Hírek szerkesztősége

Kellemes karácsonyi ünnepeket és Boldog új évet kíván!

DR. MUSZEV DANCZO
a BOÖ elnöke

TANEV DIMITER
az MBE elnöke

KALICOV VLADIMIR
az FBÖ elnöke

DÓCZI VIOLETT
a Bolgár Hírek főszerkesztője

Дружество на българите в Унгария
Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: 216-6560
<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление
Bolgár Országos Önkormányzat
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4210

Столично българско самоуправление
Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4211

Българско училище за роден език
Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4210

Българска двузична малцинствена
гетска градина
Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 06 20 250-7339

Български културен, документационен
и информационен център
Bolgár Kulturális, Dokumentációs
és Információs Központ
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4211

Българска православна църква
Св. св. Кирил и Методиј
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár
Pravoszláv Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. · tel.: 06-30-496-4997

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Budapest, Andrassy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Budapest, Andrassy út 14. · tel.: 269-4246

Ресторант Царевец
Carevec Étterem
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: 06-20-417-8576

Хотел Рила
Hotel Rila
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: 216-1621

03.01 | 18.30
(събота)

Новогодишна вечеринка

място
Български Културен Дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг” №62

25.01 | 15.00
(неделя)

Бабинген

място
Български Културен Дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг” №62

29.01 | 18.00
(четвъртък)

откриване на фотоизложба
»Срещи с България 2014«

място
Българска Галерия
1062 Будапеща, ул. „Байза” №44

01.02 | 10.00
(неделя)

Трифоновден

място
„Св. св. Кирил и Методиј“
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг” №15

11.00

Турнир по табла

място
Български културен дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг” №62

01.03 | 18.30
(szombat)

Újévi bál

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

01.25 | 15.00
(vasárnap)

Bábanap

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

29.01 | 18.00
(csütörtök)

**»Találkozások Bulgáriával 2014«
c. fotókiállítás megnyitója**

HELYSZÍN
Bolgár Galéria
1062 Budapest, Bajza u. 44.

02.01 | 10.00
(vasárnap)

Szőlőmetsző Trifon ünnepe

HELYSZÍN
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár
Pravoszláv Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.

11.00

Ostáblabajnokság

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62

ROBINSON TOURS

Робинзон Турс - официален представител в Унгария
Hivatalos magyarországi partner

СОФИЯ · БУДАПЕЦА · БРАТИСЛАВА · БЪРНО · ПРАГА · ДРЕЗДЕН · ЛАЙПЦИГ · ХАЛЕ · БЕРЛИН

**VIP
АВТОБУСНА
ЛИНИЯ**

Двупосочен билет

Будапеща - София

Будапеща - Прага

Отстъпки:
За деца от 0 до 6 г.: 50%
За деца от 6 до 12 г.: 30%
За студенти и пенсионери: 10%

От Будапеща: По, Че, Съб
От София: Вт, Че, Съб

**VIP
AUTÓBUSZ
JÁRAT**

Oda-vissza

Budapest - Szófia

Budapest - Prága

Kedvezmények:
0-6 éves korig: 50%
6-12 éves korig: 30%
diák és nyugdíjas: 10%

Budapestről: H, Cs, Szó
Szófiából: K, Cs, Szó

СЗОФИА · БУДАПЕСТ · ПОЗСОНЬ · БРНО · ПРАГА · ДРЕЗДА · ЛИПЦЕ · ХАЛЕ · БЕРЛИН

Близо до пл. Деак / A Deák tér közelében · 1051 Budapest, Sas u. 1. · +3614863670 · www.robinsontours.hu